

Förtydligande och kompletterande dokumentation och av Region Gävleborgs inspel till ”Hearing för inriktningsplaneringen 2018-2029”

Nedan följer en sammanställning av Region Gävleborgs presentation utifrån de fyra utmaningar som Trafikverket presenterade inför hearing i Stockholm den 16 september 2015. Ett komplement till det bildspel som visades.

Bakgrund

”... Trafikverket har i arbetet med inriktningsunderlaget pekat ut fyra utmaningar som särskilt viktiga för transportsystemets utveckling och som vi därför avser att belysa och hantera. De är:

- *Möta en urbaniserad värld – både i stad och på landsbygd*
- *Uppnå/åstadkomma ett robustare system*
- *Möta en snabb och föränderlig värld – ny teknik mm*
- *Minska klimatutsläppen*

På hearingen är vi tacksamma för kommentarer kring vilka strategier er region/organisation ser som centrala, för att möta dessa och andra, av er identifierade utmaningar. ...”

Sammanfattande nyckelbudskap

Har vi råd att låta bli vissa infrastruktursatsningar? Hela Sverige behöver ha modet att tillsammans ta ett stort ”infrastruktursprång” tillsammans!

Region Gävleborg bildades 1 januari 2015 och ansvarar bland annat länets arbete gällande infrastruktur och kollektivtrafik. Det är en framgångsfaktor för den regionala utvecklingen.

Gävleborg nyckeln till norra Sverige och Mälardalens utveckling - En väl fungerande infrastruktur inom, till, från och genom Gävleborg är viktig för fler än de som bor och är verksamma i Gävleborg. Många resor och transporter har sin start- och slutpunkt utanför länet, då är det samtidigt viktigt att passagen genom länet är snabb och smidig.

Arlanda är länets regionala och internationella flygplats och väl fungerande resor (korta restider, tillförlitlighet) till och från är av största vikt.

Gävle hamn är idag funktionellt en del av Stockholms hamnstruktur, ”Stockholm Norra”. Redan idag transporteras flygbränsle via Gävle hamn, och kopplingen till Rosersbergs logistikcentrum är stark. Vi ser en utveckling med ökade transportbehov via Gävle hamn från såväl Stockholmsområdet som Mälardalen och i stort, inklusive Dalarna. Detta ställer höga krav en väl fungerande infrastruktur söderut, västerut och norrut.

Dokumentnamn:

Dokument ID:

Giltigt t.o.m.:

Revisionsnr:

Kompletteringar/förtydliganden till rubriker

”Integration – det nya Sverige”. För många av de som invandrar till Sverige är det i förlängningen en avgörande faktor att infrastrukturen ger förutsättningar till ett tillgängligt län, det finns behov av att resa mellan orter. Detta skapar vi bland annat genom en väl fungerande kollektivtrafik. Bland annat utifrån att olika myndigheter strukturerar om och centraliserar sina verksamheter och att det finns behov av att resa till och från studier – kompetensfrågan är viktig för länet.

Dagens unga ställer andra krav på transportsystemet än de vi tidigare är vana vid. Bland annat är hållbarhetskriterier tydligare. De tar bland annat körkort senare jämfört med tidigare generationer. Det innebär fler unga vuxna i kollektivtrafiken. Genom att visa dem att kollektivtrafiken är en transportlösning genom hela livet, och få dem att välja kollektiva transportlösningar, skapar vi ett mer hållbart transportsystem.

Möta en urbaniserad värld – både i stad och på landsbygd

Gävleborg stödjer och avlastar växande storstadsregioner. Vi är en del av lösningen gällande bostadsproblematiken i Uppsala och Stockholm. Detta bidrag kan öka än mer genom en förbättrad infrastruktur till och från Uppsala, Arlanda och Stockholm. Detta gäller även kopplingen till Sundsvalls- och Falun/Borlänge regionerna

En flerkärnighet inom länet skapas genom ökad tillgänglighet. En bra infrastruktur ger förutsättningar för att flera orter skall kunna växa.

Länets bredbansutbyggnad möjliggör en levande landsbygd, och ställer då även krav på en väl fungerande fysisk infrastruktur när sådana resbehov är nödvändiga, se även nedan under ”Möta en snabb och föränderlig värld – ny teknik mm”.

Exempel på arbete som pågår redan

I Gävleborg finns en av piloterna i Den attraktiva regionen ”Hudiksvalls funktionella arbetsmarknadsregion”.

Uppnä/åstadkomma ett robustare system

”Utan ett fungerande trafiksystem inom och genom Gävleborg fungerar det inte för Sverige.” // ”Satsningar på infrastruktur inom, till och från Gävleborg hjälper Mälardalen att växa och ger hållbara transportlösningar för hela norra Sverige.”

Botniska korridoren går genom länet. En hög kapacitet på järnvägsnätet är mycket viktig. Och en väl fungerande Ostkustbana är avgörande för länets utveckling – ”Ostkustbanan är vår Öresundsbro”. Detta då ”Dagens situation är ohållbar med kapacitetsbrist och allt längre restider. Dubbelspår är en nödvändighet ur flera perspektiv. Ostkustbanan är ett lokalt, regionalt, nationellt och europeiskt intresse.” Botniska korridoren är nu utpekad av EU-parlamentet att ingå i Europas prioriterade transportnätverk, TEN-T främst på grund av dess stora

Dokumentnamn:

Dokument ID:

Giltigt t.o.m.:

Revisionsnr:

betydelse för Sveriges och Europas råvaruförsörjning (malm, stål, skog med mera).

Region Gävleborg önskar ett förtydligande - strategin - kring hur TEN-T skall uppnås till 2030 och 2050. Vilka åtgärder är nödvändiga för att nå den helhet som eftersträvas?

Utan satsningarna i Gävleborgsregionen får Sverige och Europa inte ut eftersträvalade effekter av de åtgärder som genomförs i norra Sverige.

Att kunna skapa fastare tidtabeller över flera år ser vi som en möjlighet till att än mer förstärka det regionala utvecklingsarbetet – långsiktigt tydlighet för alla som trafikerar järnvägen.

Exempel på arbete som pågår redan

Vi arbetar tillsammans med Trafikverket i pilotprojektet ”Samordnad planering för dubbelspår” för att öka planberedskapen inför byggande av dubbelspår Gävle och norrut till Sundsvall och Härnösand.

Möta en snabb och föränderlig värld – ny teknik mm

Att möta en föränderlig värld med ny teknik handlar om mer än smart teknik i fordon och väg- och järnvägsanläggningen. För Gävleborg handlar det även om bredbandsutbyggnad i hela länet. Med en väl utbyggd IT-infrastruktur kan våra medborgare bo och verka i hela länet, här finns det tydliga kopplingar till rubriken ”Möta en urbaniserad värld – både i stad och på landsbygd”. Detta är frågor som återfinns inom samma departement men borde tydliggöras än mer inom det ”traditionella” infrastrukturområdet, ”från fyra till fem trafikslag i ett hållbart transportsystem”.

Exempel på arbete som pågår redan

Aktivt i arbete med elvägar i och med innovationsupphandlingen avseende elväg väster om Sandviken.

Minska klimatutsläppen

Länets kollektivtrafiksatsningar är en viktig del av regional utvecklingsarbetet, att främja såväl studie- och arbetspendling som såväl som att stärka och möjliggöra kompetensförsörjningen inom hela länet. Grundprincipen för Xtrafik är sedan länge ”Tåg på längden och buss på tvären”. Detta skapar närhet till högre studier och sjukvård i Gävle, Uppsala, Stockholm, Falun och Sundsvall.

I Gävleborg finns en oro gällande underhållsfrågor, en väl fungerande kollektivtrafik hela dygnet på alla järnvägssträckor är av stor betydelse för de regionala satsningar som genomförs.

En väl fungerande samordning av bebyggelse, kollektivtrafik och infrastruktur är en framgångsfaktor i ett klimatsmart samhälle.

Dokumentnamn:

Dokument ID:

Giltigt t.o.m.:

Revisionsnr:

Region Gävleborg är oroade över den tolkning Trafikverket har gällande genomförande av steg 1 och 2-åtgärder med länstransportplanemedel. Vi anser att den regionala politiken skall kunna göra regionala anpassningar utifrån länets unika förutsättningar, så länge de främjar ett hållbart transportsystem. Vi välkomnar den översyn som pågår gällande de förordningar som berör användningen av länstransportplanemedel.

I Sverigeförhandlingens uppdrag återfinns ”Förhandlingen har också i uppdrag att titta på en möjlig utbyggnad av järnvägen i norr”. Hela kuststråkets vision om kortare restider och ökad tillgänglighet till Arlanda/Stockholm är ett inspel i det arbetet - ”Kortare restider ger regionförstoring”.

Exempel på arbete som pågår redan

I Gävleborg återfinns ett av landets mest framgångsrika mobilitetskontor. En effekt av 15 års långsiktigt arbete med resor och transporter under ett ”regionalt paraply”.

// i tjänsten, Göran Unger och Christoffer von Bothmer